

ผลกระทบของความฉลาดรู้ทางการเงินต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

The Impact of Financial Literacy on Financial Planning Behavior among Students at Phrae Vocational College

ยุทธนา เขียวนิล
Yutthana Kheawnin

ครู สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่
Teacher, Accounting Department, Phrae Vocational College
E-mail: yutthana.khe@pvc.ac.th

Received: 2026-01-19 Revised: 2026-02-26 Accepted: 2026-04-06

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับของความฉลาดรู้ทางการเงินต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ และ 2) ศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบของความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ จำนวน 303 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า ระดับความฉลาดรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความรู้ทางการเงิน รองลงมาคือ ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงินตามลำดับ นอกจากนี้ ความฉลาดรู้ทางการเงินทั้ง 3 ด้าน มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบเชิงบวกต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยตัวแปรด้านความรู้ทางการเงินมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบสูงสุด รองลงมา คือ ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน ตามลำดับ ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ความเข้าใจ

เกี่ยวกับหลักการทางการเงิน ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน เป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการเกิดพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ : ความฉลาดรู้ทางการเงิน ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน ทัศนคติทางการเงิน พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน

Abstract

This study aimed to: (1) examine the levels of financial literacy and financial planning behavior among students at Phrae Vocational College; and (2) investigate the relationship and impact of financial literacy on financial planning behavior among these students. The sample consisted of 303 students from Phrae Vocational College, selected through stratified random sampling. The research instrument was a questionnaire. Data were analyzed using descriptive statistics, Pearson's product-moment correlation coefficient, and multiple regression analysis.

The results indicated that the overall levels of financial literacy and financial planning behavior among students were at a high level. When considering each dimension, financial knowledge showed the highest mean score, followed by financial behavior and financial attitude, respectively. In addition, all three dimensions of financial literacy were significantly correlated with and had a significant influence on financial planning behavior at the 0.01 level. Among these variables, financial knowledge exhibited the strongest relationship and influence, followed by financial behavior and financial attitude, respectively. These findings suggest that an understanding of financial principles, financial knowledge, financial behavior, and financial attitudes are key factors that contribute to the development of systematic and effective financial planning behavior.

Keywords : Financial Literacy, Financial Knowledge, Financial Behavior, Financial Attitudes, Financial Planning Behavior

1. บทนำ

ปัจจุบันโลกเผชิญกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว รวมถึงค่าครองชีพที่สูงขึ้น ความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจ และการเข้าถึงแหล่งสินเชื่อได้ง่าย ส่งผลให้บุคคลต้องเผชิญกับความท้าทายด้านการจัดการทางการเงินมากกว่าที่ผ่านมา โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนและนักเรียน นักศึกษา ซึ่งอยู่ในช่วงเริ่มต้นของการตัดสินใจทางการเงิน หากขาดความรู้และความเข้าใจด้านการเงิน อาจนำไปสู่พฤติกรรมทางการเงินที่ไม่เหมาะสม เช่น การใช้จ่ายเกินตัว การขาดการออม และการก่อหนี้โดยขาดการวางแผน ซึ่งส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว [1] ดังนั้น ความรู้ทางการเงินจึงถือเป็นทักษะพื้นฐานที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ ในศตวรรษที่ 21 ความฉลาดรู้ทางการเงิน (Financial Literacy) หมายถึง สมรรถนะในการนำความรู้ ทักษะ เจตคติ และพฤติกรรมทางการเงินมาประยุกต์ใช้ เพื่อการวางแผนและจัดการเงินอย่างเหมาะสมในชีวิตจริง ภายใต้บริบทของบุคคล อันนำไปสู่ความมั่นคงและคุณภาพชีวิตที่ดี โดยสุธน วงศ์แดง [2] อธิบายว่า ความฉลาดรู้ทางการเงินเป็นความสามารถในการบูรณาการองค์ความรู้และทักษะด้านการเงินร่วมกับเจตคติและการตัดสินใจที่เหมาะสม เพื่อให้บุคคลสามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ รอบคอบ และสอดคล้องกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงทางการเงินและเสริมสร้างความมั่นคงในระยะยาว นอกจากนี้ ความฉลาดรู้ทางการเงินยังเป็นสมรรถนะที่จำเป็นในยุคดิจิทัล โดยครอบคลุมความเข้าใจด้านรายได้ การออม การลงทุน การบริหารหนี้ และการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน ซึ่งบุคคลต้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางการเงินทั้งในระดับบุคคลและสังคม [3]

จากการทบทวนวรรณกรรมในต่างประเทศ พบว่า มีการศึกษาเกี่ยวกับความฉลาดรู้ทางการเงิน เช่น งานวิจัยของ Trivedi and Gupta [4] ที่ศึกษาความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษามหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีระดับความรู้ทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ และปัจจัยด้านสังคมเศรษฐกิจและประชากรศาสตร์ เช่น อายุ เพศ ระดับการศึกษา รายได้ และพฤติกรรมการลงทุน มีความแตกต่าง และมีอิทธิพลต่อระดับความรู้ทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ ส่วนในบริบทของประเทศไทย มีการศึกษาเกี่ยวกับความฉลาดรู้ทางการเงินหลายเรื่องที่ชี้ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดรู้ทางการเงินกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน โดยต้องพงษ์ พงษ์พานิช [5] ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของลูกค้านาคาพาณิชย์ พบว่า ความรู้ทางการเงินมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรม

การวางแผนทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผู้ที่มีระดับความรู้ทางการเงินสูงมีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมทางการเงินที่เหมาะสมมากกว่า ในการศึกษาของ สมบูรณ์ สารพัด และคณะ [6] ศึกษาผลกระทบของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ทางการเงิน และภาวะเศรษฐกิจพบว่า ความรู้ทางการเงินมีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ พัทธภา อินทพรต และคณะ [7] ศึกษาความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน มีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบและมีอิทธิพลต่อระดับความฉลาดรู้ทางการเงินโดยรวม และณัฐสรณ์ พิจิตตโร และคณะ [8] ศึกษาความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการเงินที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ พบว่าพฤติกรรมการเงินมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการวางแผนการเงิน โดยกลุ่มที่มีพฤติกรรมการเงินที่เหมาะสม เช่น การออมอย่างต่อเนื่องและการบริหารรายจ่ายอย่างมีวินัย จะมีความพร้อมด้านการเงินมากกว่า

แม้งานวิจัยในอดีตมีการศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญของความฉลาดรู้ทางการเงินต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างแพร่หลายในวงกว้าง แต่ส่วนใหญ่ศึกษาในกลุ่มประชาชนทั่วไป นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย หรือกลุ่มวัยทำงาน ซึ่งมีการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียน นักศึกษาในระดับอาชีวศึกษาน้อยมาก โดยเฉพาะในบริบทของประเทศไทย กลุ่มผู้เรียนระดับอาชีวศึกษามีลักษณะเฉพาะ เจาะลึกทางเศรษฐกิจ และความต้องการในการเรียนรู้ที่แตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ ดังนั้น ช่องว่างดังกล่าวจึงมีความสำคัญในการศึกษาเพิ่มเติม งานวิจัยครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของความฉลาดรู้ทางการเงิน และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ของนักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ และศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบของความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่มีคุณค่าสำหรับการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านความฉลาดรู้ทางการเงิน การออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนอาชีวศึกษา และการส่งเสริมทักษะทางการเงินอย่างเป็นระบบและยั่งยืน นอกจากนี้ ผลการวิจัยจะช่วยให้สถานศึกษา ครูผู้สอน และหน่วยงานการศึกษา ตระหนักถึงความจำเป็นในการส่งเสริมความฉลาดรู้ทางการเงิน เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาได้รับความพร้อมด้านการเงิน และสามารถดำรงชีวิตด้วยความมั่นคงทางการเงินในอนาคต

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาระดับของความฉลาดรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

เพื่อศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบของความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

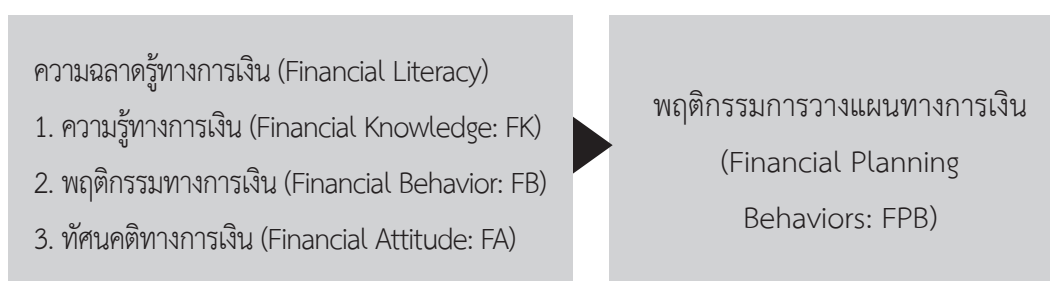
3. สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ความฉลาดรู้ทางการเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน

สมมติฐานที่ 2 ความฉลาดรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน

สมมติฐานที่ 3 ความฉลาดรู้ทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย ซึ่งกำหนดเป็นสมมติฐานการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยจึงได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

4. วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ผลกระทบของความฉลาดรู้ทางการเงินต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ จำนวน 1,233 คน [9]

4.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียน นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ จำนวน 303 คน ได้มาโดยใช้สูตรคำนวณของ Taro Yamane [10] ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% เมื่อได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างโดยหลักความน่าจะเป็น (Probability Sampling) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างตามวัตถุประสงค์การวิจัย โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับชั้น 4) สาขาวิชา 5) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 6) แหล่งรายได้หลัก 7) อาชีพของผู้ปกครอง 8) รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความฉลาดรู้ทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ จำนวน 12 ข้อ ประกอบด้วย ด้านความรู้ทางการเงิน จำนวน 4 ข้อ ด้านพฤติกรรมการเงิน จำนวน 4 ข้อ และ ด้านทัศนคติทางการเงิน จำนวน 4 ข้อ และความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ จำนวน 5 ข้อ ลักษณะของข้อคำถาม ประกอบด้วยข้อความที่เป็นการให้ความสำคัญในแต่ละเรื่อง และมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีคิดของลิเคิร์ท (Likert's Scale) 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด [11] ดังนี้

มากที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	5 คะแนน
มาก	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	4 คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	3 คะแนน
น้อย	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	2 คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้มีค่าเท่ากับ	1 คะแนน

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความฉลาดรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ เป็นแบบปลายเปิดเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมได้

4.3 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นทดสอบค่าความเชื่อมั่น และค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม โดยค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อคำถาม ใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีครอนบาค (Cronbach) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาอยู่ระหว่าง 0.879 – 0.913 ซึ่งมากกว่า 0.70 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นสูง [12] จากนั้นทดสอบค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discriminant Power) โดยใช้เทคนิค Item-total Correlation เป็นการพิจารณาข้อคำถามเป็นรายข้อที่เหมาะสม พบว่า ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.521 – 0.852 ซึ่งค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามควรมากกว่า 0.30 [13] ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด และได้ทดสอบการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis: CFA) โดยพิจารณาจากค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) ผลที่ได้พบว่า ค่าน้ำหนักองค์ประกอบมีค่าช่วงระหว่าง 0.545 – 0.850 ซึ่งมากกว่า 0.40 [14] ถือว่าการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถนำแบบสอบถามมาใช้เก็บรวบรวมข้อมูลได้

4.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ภายหลังจากการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนและวิธีการ ดังนี้

4.4.1 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการจัดทำแบบสอบถามแบบออนไลน์ โดยใช้ Google Form พร้อมกับตรวจสอบความถูกต้อง ครบถ้วน และสมบูรณ์ของข้อคำถาม

4.4.2 ดำเนินการส่งลิงก์แบบสอบถามไปยังกลุ่มไลน์ครูที่ปรึกษาของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ เพื่อให้ครูที่ปรึกษาส่งให้กับนักเรียน นักศึกษาเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

4.4.3 ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับและตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วน ในการตอบแบบสอบถามที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล โดยได้รับการตอบกลับแบบสอบถาม จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 100

4.4.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ แบ่งได้ดังนี้

4.5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยใช้วิธีการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

4.5.2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความฉลาดรู้ทางการเงิน และพฤติกรรม การวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางควบคู่กับการบรรยายและสรุปผลการดำเนินการวิจัย จากนั้นนำค่าคะแนนไปหาค่าเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย ดังนี้ [11]

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4.5.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์และผลกระทบของความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อพฤติกรรมทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson's Correlation Coefficient)

4.5.4 การวิเคราะห์ทดสอบสมมติฐานความสัมพันธ์และผลกระทบของความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อพฤติกรรมทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ โดยการวิเคราะห์ การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

5. ผลการวิจัย

ผลการศึกษา ผลกระทบของความฉลาดรู้ทางการเงินต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ ดังต่อไปนี้

5.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 252 คน คิดเป็นร้อยละ 83.20 มีอายุระหว่าง 17-18 ปี จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 41.60 อยู่ระดับชั้น ปวช.2 จำนวน 77 คน คิดเป็นร้อยละ 25.40 อยู่สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 56.10 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 1,000 - 3,000 บาท จำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 42.60 มีแหล่งรายได้หลักจาก ผู้ปกครอง จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 79.20 อาชีพผู้ปกครองส่วนใหญ่ รับจ้างทั่วไป จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 50.80 และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนของครอบครัว อยู่ระหว่าง 10,000-20,000 บาท จำนวน 127 คน คิดเป็น ร้อยละ 41.90

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับของความฉลาดรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับของความฉลาดรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ แสดงผลการวิจัยในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับของความฉลาดรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

ตัวแปร	($\bar{x}$)	(S.D.)	การแปลผล
ความฉลาดรู้ทางการเงิน			
ด้านความรู้ทางการเงิน	4.194	0.663	มาก
ด้านพฤติกรรมทางการเงิน	4.189	0.675	มาก
ด้านทัศนคติทางการเงิน	3.995	0.694	มาก
ความฉลาดรู้ทางการเงินโดยภาพรวม	4.126	0.618	มาก
พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน	4.209	0.647	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับของความฉลาดรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.995 – 4.209 เมื่อพิจารณาความฉลาดรู้ทางการเงิน พบว่า ความฉลาดรู้ทางการเงินโดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.126$ S.D. = 0.618) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ทางการเงินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.194$, S.D. = 0.663) รองลงมาคือ ด้านพฤติกรรมทางการเงิน ($\bar{X} = 4.189$, S.D. = 0.675) และด้านทัศนคติทางการเงิน ($\bar{X} = 3.995$, S.D. = 0.694) ตามลำดับ นอกจากนี้ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ($\bar{X} = 4.209$, S.D. = 0.647)

5.3 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson' Correlation Coefficient) ผลการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ โดยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน แสดงผลการวิจัยในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ตัวแปร	FK	FB	FA	FPB	VIF
$\bar{X}$	4.194	4.189	3.995	4.209	
S.D.	0.663	0.675	0.694	0.647	
FK	1.000	0.829**	0.712**	0.755**	3.572
FB		1.000	0.704**	0.751**	3.449
FA			1.000	0.674**	2.213
FPB				1.000	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์เชิงบวกและส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม มีค่าเท่ากับ 0.674 – 0.755 และพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ พบว่า ตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรอิสระ มีค่าเท่ากับ

0.674 – 0.829 ผู้วิจัยจึงได้ทำการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance Inflation Factor: VIF) ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่า VIF อยู่ระหว่าง 2.213 – 3.572 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่ก่อให้เกิดปัญหา Multicollinearity และสามารถนำตัวแปรทั้งหมดไปใช้ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณได้อย่างเหมาะสม [12]

5.4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ความสัมพันธ์และผลกระทบของความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ แสดงผลการวิจัยในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ความฉลาดรู้ทางการเงิน	พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน (FPB)			t	p-value
	B	Std. Error	Beta		
Constant	0.750	0.152		4.922	0.000**
FK	0.334	0.064	0.342	5.197	0.000**
FB	0.313	0.062	0.326	5.016	0.000**
FA	0.187	0.048	0.200	3.874	0.000**
R = 0.799	Adjusted R Square = 0.635			F Change = 175.763	
R Square = 0.638	Std. Error of the Estimate = 0.391			Durbin-Watson = 1.829	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ความรู้ทางการเงิน (FK) พฤติกรรมทางการเงิน (FB) และทัศนคติทางการเงิน (FA) สามารถร่วมกันพยากรณ์พฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน (FPB) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผลการวิเคราะห์พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R)

มีค่าเท่ากับ 0.799 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินในระดับสูง เมื่อพิจารณาค่า Adjusted R Square พบว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 สามารถอธิบายการแปรปรวนของพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน (FPB) ได้ร้อยละ 63.50 (Adjusted R Square = 0.635) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์และผลกระทบของตัวแปรอิสระรายด้าน พบว่า ความรู้ทางการเงิน (FK) มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบเชิงบวกต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน (FPB) มากที่สุด ($\beta = 0.342, p < .01$) รองลงมาคือ พฤติกรรมการเงิน (FB) ($\beta = 0.326, p < .01$) และทัศนคติทางการเงิน (FA) ($\beta = 0.200, p < .01$) ตามลำดับ

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ความฉลาดรู้ทางการเงินทั้งในด้านความรู้ พฤติกรรม และทัศนคติ มีบทบาทสำคัญต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ โดยเฉพาะด้านความรู้ทางการเงิน ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบสูงสุด ผลการศึกษานี้ สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินอย่างเป็นระบบ เพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมและยั่งยืนในกลุ่มผู้เรียนระดับอาชีวศึกษา

5.5 สรุปผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานการวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 1 ความฉลาดรู้ทางการเงิน ด้านความรู้ทางการเงิน มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบเชิงบวกต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน	สนับสนุนสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 2 ความฉลาดรู้ทางการเงิน ด้านพฤติกรรมทางการเงิน มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบเชิงบวกต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน	สนับสนุนสมมติฐาน
สมมติฐานที่ 3 ความฉลาดรู้ทางการเงิน ด้านทัศนคติทางการเงิน มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบเชิงบวกต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน	สนับสนุนสมมติฐาน

6. สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

6.1 สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ผลกระทบของความฉลาดรู้ทางการเงินต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของความฉลาดรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์และผลกระทบของความฉลาดรู้ทางการเงินที่มีต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ มีความฉลาดรู้ทางการเงินโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความรู้ทางการเงินมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน ตามลำดับ ซึ่งทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมาก สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถในการจัดการและวางแผนทางการเงินได้อย่างเหมาะสมในชีวิตประจำวัน

ในส่วนของการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ พบว่า ความฉลาดรู้ทางการเงินทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านความรู้ทางการเงิน 2) พฤติกรรมทางการเงิน และ 3) ทัศนคติทางการเงิน มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบบวกต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยตัวแปรด้านความรู้ทางการเงินมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบสูงสุด รองลงมา คือ ด้านพฤติกรรมทางการเงิน และด้านทัศนคติทางการเงิน ตามลำดับ ทั้งนี้ ตัวแปรอิสระทั้งหมดสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินได้ร้อยละ 63.50

6.2 อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า นักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ มีระดับความฉลาดรู้ทางการเงิน และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียน นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจและการตระหนักถึงความสำคัญของการจัดการทางการเงินในชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านการออม การควบคุมรายจ่าย และการวางแผนทางการเงินในอนาคต ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการเรียนการสอนในระบบอาชีวศึกษาที่เน้นทักษะการดำรงชีวิต และการเตรียมความพร้อมสู่การประกอบอาชีพ สอดคล้องกับแนวคิด

ของธนาคารแห่งประเทศไทย [15] ที่ระบุว่า ความฉลาดรู้ทางการเงินเป็นพื้นฐานสำคัญที่ช่วยให้บุคคลสามารถจัดการทรัพยากรทางการเงินได้อย่างเหมาะสม รอบคอบ และสอดคล้องกับเป้าหมายทางการเงิน อันช่วยเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงินในระยะยาว นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพัชรภา อินทพรต และคณะ [7] ที่ศึกษาความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันระดับอุดมศึกษาเอกชน พบว่า นักศึกษาที่มีความรู้ และประสบการณ์ด้านการเงินในระดับที่เหมาะสม จะมีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินโดยรวมอยู่ในระดับสูง และแสดงพฤติกรรมทางการเงินที่เหมาะสม เช่น การวางแผนการใช้จ่าย และการออมอย่างสม่ำเสมอ และสอดคล้องกับการศึกษาของ พลพิพัฒน์ วัฒนเศรษฐานุกูล และคณะ [3] ที่ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับครูในยุคดิจิทัล พบว่า การเสริมสร้างความรู้ และความเข้าใจด้านการเงินผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ส่งผลให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมทางการเงินที่ดีขึ้น โดยเฉพาะด้านการวางแผนการเงิน การออม และการตัดสินใจใช้ทรัพยากรทางการเงินอย่างมีเหตุผล

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ความฉลาดรู้ทางการเงิน มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบบางส่วนต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะด้านความรู้ทางการเงิน ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบบางส่วน ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการทางการเงิน เช่น การออม การจัดทำงบประมาณ และการบริหารความเสี่ยง เป็นปัจจัยสำคัญที่เอื้อต่อการเกิดพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน อย่างเป็นระบบ โดยผู้ที่มีความรู้ทางการเงินในระดับสูง มีแนวโน้มจัดทำแผนการเงิน การออม และการตัดสินใจทางการเงินอย่างเป็นระบบมากกว่าผู้ที่มีความรู้ทางการเงินในระดับต่ำ สอดคล้องกับงานวิจัยของต้องพงศ์ พงษ์พานิช [5] ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงิน และพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของลูกค้านักธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย พบว่า ความรู้ทางการเงิน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทำนองเดียวกันยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสมบูรณ์ สารพัด และคณะ [6] ที่ศึกษาผลกระทบของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ทางการเงิน และภาวะเศรษฐกิจที่มีต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคล ของกลุ่มวัยทำงานในจังหวัดชลบุรี ซึ่งพบว่า ความรู้ทางการเงิน มีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐสรณ์ พิจิตโร และคณะ [8] ที่ศึกษาความรู้ทางการเงิน และพฤติกรรมการเงินที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ ของกลุ่มคนวัยทำงาน พบว่า พฤติกรรมการเงินมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการวางแผนการเงิน โดยกลุ่ม

ตัวอย่างที่มีพฤติกรรมทางการเงินที่เหมาะสม เช่น การออมอย่างต่อเนื่อง และการบริหารรายจ่ายอย่างมีวินัย จะมีความพร้อมด้านการเงินมากกว่า นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า ทักษะทางการเงินก็มีบทบาทสำคัญเช่นกัน และงานวิจัยของพัชรภา อินทพรต และคณะ [7] พบว่า ทักษะทางการเงิน มีความสัมพันธ์กับระดับความฉลาดรู้ทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ โดยนักศึกษาที่มีทักษะทางการเงินเชิงบวก เช่น การเห็นคุณค่าของการออม และการวางแผนทางการเงินล่วงหน้าจะมีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมทางการเงินที่เหมาะสม และมีระดับความฉลาดรู้ทางการเงินสูงกว่า

ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ความฉลาดรู้ทางการเงิน เป็นกลไกสำคัญที่เชื่อมโยงไปสู่พฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ โดยความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน ล้วนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของนักเรียน นักศึกษา ดังนั้นการส่งเสริมและพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงินในกลุ่มนักเรียน นักศึกษาอย่างเป็นระบบ จึงเป็นแนวทางสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงทางการเงิน และคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนในอนาคต

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

7.1.1 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าความฉลาดรู้ทางการเงิน มีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะด้านความรู้ทางการเงิน ซึ่งมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบสูงสุด ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับความฉลาดรู้ทางการเงิน คือ ความรู้ทางการเงิน พฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงิน โดยเน้นเป็นพิเศษในด้านความรู้ทางการเงิน เช่น การออม การจัดทำงบประมาณ การลงทุน การบริหารหนี้สิน และการประเมินความเสี่ยงทางการเงิน นอกจากนี้ สถานศึกษาควรบูรณาการการจัดการเรียนการสอนด้านความฉลาดรู้ทางการเงินเข้ากับวิชาเรียนต่าง ๆ เพื่อให้ให้นักเรียน นักศึกษามีโอกาสประยุกต์ใช้ความรู้ด้านการเงิน ในบริบทต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ โดยเลือกใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมการเรียนรู้แบบประสบการณ์ การจำลองสถานการณ์จริง และการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษาสามารถนำความรู้ไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.1.2 ผลการวิจัยแสดงว่าพฤติกรรมทางการเงิน และทัศนคติทางการเงินล้วนมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ครูผู้สอนควรพัฒนาตนเองด้านความฉลาดรู้ทางการเงิน เพื่อให้สามารถนำเสนออย่างมีประสิทธิภาพ

โดยอาจเข้ารับการอบรม การสัมมนา หรือศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูล และความรู้ที่ทันสมัย นอกจากนี้ ครูผู้สอนควรออกแบบการสอนเพื่อเสริมสร้างทัศนคติทางการเงิน ที่เชิงบวก เช่น อภิปรายคุณค่าของการออม ความเสี่ยงของการก่อหนี้ที่ไม่มีแผน และผลประโยชน์ ของการวางแผนทางการเงิน เพื่อให้นักเรียน นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการดำเนินชีวิต อย่างมีการเงินที่สมหวัง ควรสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาการเงินกับชีวิตประจำวันของ นักเรียน นักศึกษา เพื่อให้มองเห็นความจำเป็นและสามารถประยุกต์ใช้ ในสถานการณ์จริง ซึ่งจะ ช่วยให้พฤติกรรมทางการเงินดีขึ้น

7.1.3 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นความสำคัญของความฉลาดรู้ทางการเงิน ต่อการ วางแผนการเงินของนักเรียน นักศึกษา ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ควรกำหนด ความฉลาดรู้ทางการเงิน เป็นส่วนหนึ่งของมาตรฐานหลักสูตรระดับอาชีวศึกษา เพื่อให้สถานศึกษา จัดการเรียนการสอนได้อย่างเป็นระบบและเป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ หน่วยงานหรือองค์กร ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความฉลาดรู้ทางการเงิน ควรสนับสนุนและจัดหาทรัพยากรการเรียน การสอน เช่น สื่อการเรียนการสอน หนังสืออ้างอิง บทเรียนออนไลน์ และวิทยากรจากภาคการเงิน เพื่อเสริมสร้างความสามารถของครูผู้สอน และนักเรียน นักศึกษา ให้สามารถนำความฉลาดรู้ทาง การเงินไปประยุกต์ใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

7.2.1 การวิจัยครั้งนี้ พบว่าความฉลาดรู้ทางการเงิน สามารถอธิบายความแปรปรวน ของพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ได้ร้อยละ 63.50 ซึ่งหมายความว่า ยังมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผล ต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน ในปัญหาร้อยละ 36.50 ดังนั้น การวิจัยในอนาคต ควร ศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่อาจมีความสัมพันธ์และส่งผลกระทบ เช่น ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมของ ครอบครัว ปัจจัยด้านการติดตามข้อมูลข่าวสาร และปัจจัยด้านบุคลิกภาพ เพื่อให้เข้าใจปัญหา อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น

7.2.2 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะนักเรียน นักศึกษา ของวิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่ ในจำนวนจำกัด ดังนั้น การวิจัยในอนาคต ควรขยายขอบเขตของประชากรให้ครอบคลุมนักเรียน นักศึกษา ระดับอาชีวศึกษา ในสถานศึกษา หรือบริบทพื้นที่ที่แตกต่างกัน

7.2.3 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพียง อย่างเดียว ดังนั้น การวิจัยในอนาคต อาจใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยรวมวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งเข้าใจถึงกลไก และกระบวนการที่ทำให้เกิดพฤติกรรมการวางแผนทางการเงิน

เอกสารอ้างอิง

- [1] Lusardi, A., & Mitchell, O. S. (2014). The Economic Importance of Financial Literacy: Theory and Evidence. *Journal of Economic Literature*, 52(1), 5–44. <https://www.aeaweb.org/articles?id=10.1257/jel.52.1.5>
- [2] สุธน วงศ์แดง. (2568). ความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาครู: กลยุทธ์และแนวทางการเสริมสร้างความพร้อมสู่วิชาชีพในยุคดิจิทัล. *วารสาร มจร พุทธโสธรปริทรรศน์*, 5(1), 101–115. https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JMBR_sothorn/article/view/278290/185462
- [3] พลพิพัฒน์ วัฒนเศรษฐานุกูล, นิษฐ์ฐา พิระชัยภาวงศ์, ขวัญสุดา วงษ์แฮม และ เสาวนีย์ ธีระกาญจน์. (2568). การพัฒนาหลักสูตรความฉลาดรู้ทางการเงินสำหรับครูในยุคดิจิทัล. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)*, 7(3), 694–711. <https://so04.tci-thaijo.org/index.php/JAPDEAT/article/view/280702/189541>
- [4] Trivedi, S., & Gupta, H. (2024). Financial literacy among university students. *Jamshedpur Research Review*, 12(1), 100-105. <https://shorturl.asia/Q07g9>
- [5] ต้องพงศ์ พงษ์พานิช. (2567). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินของลูกค้ายธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 16(2), 35–45. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/mbs/article/view/264909/180645>
- [6] สมบูรณ์ สารพัด, นภาพร หงษ์ภักดี, สืบพงษ์ หงษ์ภักดี, และ สิทธิเดช บำรุงทรัพย์. (2565). ผลกระทบของการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ทางการเงิน และภาวะเศรษฐกิจที่มีต่อพฤติกรรมการวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลของกลุ่มวัยทำงานในจังหวัดชลบุรี. *วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 14(1), 54–63. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/mbs/article/view/250543/171509>
- [7] พัชรภา อินทพรต, วัชรุทธิ์ อยู่ในิสิต, และ สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์. (2566). ความฉลาดรู้ทางการเงินของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันระดับอุดมศึกษาเอกชน. *วารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรม*, 7(4), 1–14. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSC/article/view/263034/177030>

- [8] ณัฐสรณ์ พิจิตตโร, กลางใจ แสงวิจิตร, ธนาวุธ แสงภาศนีย์, และ จิตติมา วิเชียรรักษ์. (2568). ความรู้ทางการเงินและพฤติกรรมทางการเงินที่ส่งผลต่อการวางแผนการเงินเพื่อการเกษียณอายุ กรณีศึกษากลุ่มคนวัยทำงานในเขตอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วารสารวิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 20(1), 196–232. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/jmscrru/article/view/287694/189885>
- [9] งานทะเบียน วิทยาลัยอาชีวศึกษาแพร่. (2568) จำนวนนักเรียนนักศึกษา ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2568. (เอกสารอัดสำเนา).
- [10] Yamane, T. (1973). Statistics: an introductory analysis. Harper and Row.
- [11] บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 10). สุวีริยาสาส์น.
- [12] Hair, J. F. Jr., Black, W. C., Babin, B. J., Anderson, R. E., & Tatham, R. L. (2010). Multivariate data analysis (6th ed.). Pearson Education International.
- [13] Churchill, G. A., Jr. (1979). A paradigm for developing better measures of marketing constructs. Journal of Marketing Research, 16(1), 64–73. <https://www.jstor.org/stable/3150876>
- [14] Nunnally, J. C., & Bernstein, I. H. (1994). Psychometric Theory. McGraw-Hill.
- [15] ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2565). รายงานผลสำรวจทักษะทางการเงินของไทย. <https://www.bot.or.th/th/research-and-publications/fl-survey-report.html>